

NOTAT

14. april 2009

J.nr.

2. kontor/upe

"Aktive – hurtigere tilbage" - forsøgets baggrund og praksis

Baggrund for forsøget

Forsøget "Aktive – hurtigere tilbage" er et led udmøntningen af aftalen om nedbringelse af sygefraværet (forslag 32). Ligesom i den øvrige trepartsaftale er formålet med forsøget at gøre en indsats for, at hjælpe sygemeldte hurtigere tilbage i job.

Analysen viser, at sandsynligheden for at ende på førtidspension stiger dramatisk for personer, der har modtaget sygedagpenge i 13 uger eller mere, og jo længere tid man er syg, jo større er risikoen for aldrig at komme tilbage til en dagligdag med arbejde igen.

Samtidig viser den nyeste forskning fra både ind- og udland, at det i mange tilfælde er gavnligt at holde sig i gang for hurtigt at blive rask igen, og dermed vende tilbage til job.

Det er baggrunden for, at forsøget er opbygget omkring ugentlige kontaktsamtaler, fokus på delvis raskmelding og aktive tilbud.

De aktive tilbud i forsøget starter ca. 12-13 uger efter sygemeldingen. De ugentlige kontaktsamtaler starter kort efter 8. ugers samtalen, og det samlede forløb for den sygemeldte varer op til 4 måneder, medmindre personen bliver raskmeldt.

De personer, der deltager i forsøget, har været overladt til sig selv og et evt. behandlingsforløb i 8 uger, før jobcenteret henvender sig til den sygemeldte for i første omgang at planlægge, hvordan den sygemeldte kan hjælpes tilbage til arbejdsmarkedet.

Inden for disse rammer er formålet med forsøget at afprøve, hvordan en indsats mere konkret kan tilrettelægges, så den bedst muligt understøtter, at sygemeldte vender tilbage til arbejde. Forsøget vil, ud over at hjælpe den enkelte deltager hurtigere tilbage i arbejde, også give viden om hvilke tilbud og hvilken aktiv indsats, der bedst hjælper den syge. Det kan bidrage til at øge kvaliteten i jobcentrenes sygeopfølgning fremover til gavn for borgere, virksomheder og samfundet som helhed.

Forsøget er godt i gang

Forsøget startede i første halvdel af januar 2009. 17 jobcentre deltager.

Forsøgets deltagere udtages efter fødselsår.

Tal fra starten af april 2009 viser, at der var 1.960 deltagere i forsøget. 1.479 har fået en intensiv indsats, mens 331 har været for syge til at deltage i denne indsats.

Der tages hensyn til den enkeltes situation

Forsøget har til formål at bringe den enkelte hurtigere tilbage i job. Det betyder, at indsatsen skal tilrettelægges ud fra den enkeltes forudsætninger og behov samt helbredstilstand og ressourcer. Det betyder også, at nogle borgere helt skal friholdes, der hvor sygdom ikke muliggør tilbagevenden til arbejdsmarkedet, eller hvor sygdom ikke muliggør tilbud.

Friholdelse fra at deltage i forsøget

Syge kan derfor friholdes fra at deltage af følgende grunde:

- Hvis behandling er en hindring
- Hvis en sag om førtidspension er påbegyndt
- Hvis den syge er i terminalstadiet
- Hvis den syge har graviditetsbetingede sygdomme
- Hvis den syge har en fast behandlings- eller genoptræningsplan og en fast plan for tilbagevenden til job, og hvor jobcentrets indsats åbenlyst ikke kan støtte den enkelte i en gradvis tilbagevenden.

Herudover kan kommunen i særlige situationer vælge, at samtale sker pr. telefon.

Den hidtidige praksis viser, at der i betydelig grad tages hensyn til, at behandling kan være en hindring for at deltage. I alt er 331 svarende til en andel på 17 pct. friholdt fra en intensiv indsats

Syge, der ikke kan klare det fulde tilbud deltager på mindre kraft

Som udgangspunkt indgår den sygemeldte i ugentlige kontaktsamtaler efter 8. ugers samtalen. Efter yderligere 4 uger er den syge enten deltidsraskmeldt eller deltager i aktive tilbud af min. 10 timer ugentlig.

For nogle vil dette være for omfattende, og indsatsen tilpasses derfor den enkelte. Således kan timetallet i de aktive tilbud være helt ned til 1 time om ugen. Hvis den syge fx pga. forværret situation ikke er i stand til at gennemføre samtaler eller planlagte tilbud, deltager den syge kun i det omfang, det er muligt.

Få er ophørt pga. manglende medvirken

Arbejdsmarkedsstyrelsen har primo april 2009 bedt beskæftigelsesregionerne foretage en rundspørge blandt de jobcentre, der deltager i forsøget. Jobcentrene er blevet bedt om at oplyse om antallet af personer i deltager- og kontrolgruppe i forsøget "Aktive – hurtigere tilbage", der har fået sanktion.

I denne rundspørge oplyser de deltagende jobcentre, at 9 personer i deltagergruppen og 1 person i kontrolgruppen har fået stoppet udbetalingen af sygedagpenge som følge af manglende medvirken.

Det bemærkes, at 4 jobcentre endnu ikke har givet en tilbagemelding på denne rundspørge.

Af de 9 personer i deltagergruppen er sygedagpengene til 5 personer stoppet i forbindelse med den første opfølgningssamtale (som både personer i deltager- og kontrolgruppe skal deltage i). Dvs. disse personer har fået stoppet sygedagpengene, inden forsøget er startet og ikke som led i den særlige opfølgning, der følger af forsøget.

For de øvrige 4 i deltagergruppen er sygedagpengene stoppet pga. manglende fremmøde til samtale eller manglende fremmøde i tilbud afgivet som led i forsøget.

Forsøgets tidshorisont

Der tilgår løbende deltagere til forsøget indtil medio maj 2009. Forsøget løber i yderligere 4 måneder, således at alle deltagere har mulighed for at gennemføre et fuldt forløb, dvs. forsøget slutter medio september i år.